

NVDE reactie internetconsultatie wijziging in Bbl en Bal – 15 december 2021

Geachte heer/mevrouw,

Graag maakt de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie voor een wijziging in de energiebesparingsplicht en informatieplicht in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal).

De NVDE is voorstander van energiebesparing en gelooft dat de verbreding naar de verplichting tot het treffen van maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik een belangrijk middel is om de CO₂-reductiedoelen uit het Klimaatakkoord en de energiebesparingsdoelen vanuit de EU te behalen. De aanscherping van de doelen vanuit Fit for 55 vraagt om nog dringendere en concretere acties, en het tempo op te voeren. De NVDE vraagt daarbij wel aandacht voor de positie c.q. uitzondering van (bepaalde) bedrijven, een integrale benadering (systeemverandering), het creëren van een daadwerkelijke incentive om van het gas af te stappen, de verhouding tot andere wetgevingstrajecten en een programmatische aanpak voor handhaving.

Hieronder worden deze punten verder uitgewerkt.

Uitzondering van bedrijven

Het besparen van energie is een belangrijk onderdeel van de opgave om te komen tot de gestelde CO₂-reductie in 2030 en verder. Er geldt in de regeling een uitzondering voor bedrijven die (al) alleen duurzame energie gebruiken. NVDE begrijpt de onderbouwing dat deze bedrijven en instellingen geen aanspraak meer maken op collectieve voorzieningen en geen CO₂ meer uitstoten, en er derhalve geen sprake meer is van marktfalen. Met het oog op energiebesparing is het echter aan te bevelen om deze bedrijven en instellingen niet uit te zonderen in het nemen van energiebesparende maatregelen, of anders voor deze uitzondering het netto energiegebruik dan als basis te nemen.

Daarnaast is het – met de uitbreiding van de scope (o.a. monumenten en dergelijke) – zinvol om de standaard maatregelenlijst te herzien.

Integrale systeembenadering

In de regeling worden maatregelen verplicht waarbij een overstap wordt gemaakt op een andere energiedrager wanneer dit CO₂ reduceert, zonder dat er energie wordt bespaard, maar wel een terugverdientijd heeft van ten hoogste 5 jaar doordat de nieuwe energiedrager goedkoper is. In het kader van een integrale benadering is het van belang dat de verplichte maatregelen niet tegenstrijdig zijn met de TVW's, een collectieve bedrijfsterreinen aanpak of dat de verplichte maatregel voor een lock-in zorgt ten aanzien van een meer passende of duurzaam alternatief in de toekomst. Het creëren of onderhouden van een eerlijk speelveld voor de verschillende collectieve en individuele technieken – die nu nog een langere aanlooptijd nodig hebben om financieel aantrekkelijk te worden (het spel van vraag en aanbod) – is hier onderdeel van.

Daarnaast dient ook rekening te worden gehouden hoe de verplichte maatregelen voor opwek van hernieuwbare energie op locatie of met de overstap op een andere energiedrager zich verhouden tot bijvoorbeeld netcapaciteitstekorten en congestiemanagement. Daarbij kan de onderneming wel al voorbereidende plannen maken voor de implementatie wanneer deze knelpunten zijn opgelost. Langjarig inzicht in de verplichte maatregelen kan bijdragen aan een planbare uitrol van de techniek. Hierdoor kunnen bedrijven eerder anticiperen op de benodigde investeringen en hebben netbeheerders langer de tijd om de infrastructuur uit te breiden.

Incentive voor aardgasvrij

Een verplichting tot het treffen van maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik is een belangrijk middel om CO₂ te reduceren, hetzij in de verplichting ook een daadwerkelijk incentive zit om van het gas af te stappen. Een van de voorwaarden is dat men maatregelen moet nemen bij een gebruik van elektriciteit van meer dan 50.000 kWh en/of bij 25.000 m³ gas. In deze voorwaarde wordt (energetisch gezien) elektriciteit en gas ongelijk behandeld. Ter verduidelijking: 25.000 m³ gas komt overeen met 244.225 kWh warmte. Voor elektriciteit ligt de grens een factor 5 lager voordat een verplichting geldt. Hierin zit mogelijk al een verkeerde prikkel om van het aardgas af te gaan en over te stappen naar een all-electric concept, zoals een warmtepomp.

Een compensatieregeling voor het verwarmen van een object met een all-electric concept biedt mogelijk soelaas. De voorwaarde hiervoor zou het aantal kWh elektra per m² gebruiksoppervlakte bij gebruik van een all-electric concept of het 'ontbreken' van een gasaansluiting kunnen zijn.

Verhouding tot andere wetgevingstrajecten

NVDE juicht de verplichting tot het nemen van CO₂-reducerende maatregelen voor het opwekken van hernieuwbare energie toe. Gelet op de verbreding van de doelgroep en/of meerdere regelingen die sturen op (verplichting tot) verduurzaming is het belangrijk daarbij wel aandacht te houden voor andere wetgevingstrajecten en hoe deze zich tot elkaar verhouden. Lokaal maatwerk moet daarmee mogelijk blijven. Belangrijk is om oog te houden voor het doel (energiebesparing) en dat het middel (informatieplicht) niet leidt tot zeer grote toename van de administratieve lasten. De NVDE pleit ervoor om de zoveel mogelijk met standard formats en invullijsten te werken, die aansluiten bij andere verplichtingen vanuit wetgeving tot het treffen van verduurzamingsmaatregelen.

Handhaving

De zorg over de handhaving en (het ontbreken van) een programmatische aanpak hiervoor leeft enorm. De NVDE pleit dan ook voor het opstellen van een plan van aanpak voor alle delen in het land op korte termijn. Daarmee biedt het bevoegd gezag duidelijkheid aan ondernemers wat bijdraagt aan het level playing field.

NVDE gaat er vanuit dat bovenstaande punten worden meegenomen bij de uiteindelijke vaststelling van de regeling. Uiteraard zijn wij graag bereid tot nadere toelichting. Hiertoe kunt u contact opnemen met Emmy Post, via emmypost@nvde.nl.

Hoogachtend,

Olof van der Gaag
Directeur

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De activiteiten bij meer dan 6000 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim €41 miljard en meer dan 250.000 werknemers.